

Reaguj na nienawiść - krok po kroku

1 / Mowa nienawiści to forma przemocy.

2 / Mowa nienawiści może:

- mieć formę: pisaną/mówioną, graficzną (rysunek, fotografia, mem), filmową, muzyczną, gestu/mowy ciała),
- być wulgarna, żartobliwa, ironiczna, wykluczająca (w łagodnej bądź ostrej formie), nawołująca do przemocy,
- występować w rozmowach, internecie, mediach, na murach, podczas ulicznych demonstracji (te przekazy mogą się wspierać albo reprodukować - rozmowa może pojawić się YouTube, efekt fake newsa z internetu jako hasło może znaleźć się na murze, a nagranie z demonstracji w mediach/internecie),
- dotyczyć osoby lub grupę osób odmiennych ze względu na: narodowość, religię, wyznanie, pochodzenie etniczne/społeczne, kolor skóry, język, sytuację ekonomiczną, wiek, sprawność/stan zdrowia, płeć, tożsamość płciową, orientację psychoseksualną, poglądy oraz inne cechy lub stany.

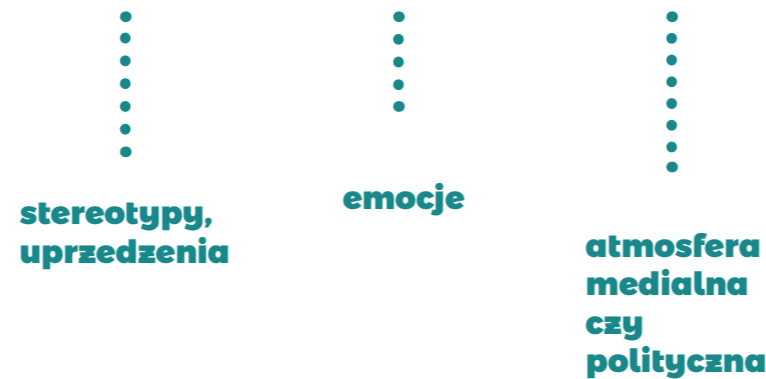
3 / Prawa człowieka, polskie prawo i regulaminy mediów społecznościowych teoretycznie chronią przed mową nienawiści, ale rzeczywistość wymaga naszej reakcji!

4 / Głównym celem reakcji na mowę nienawiści powinno być jej zatrzymanie. Zanim zdecydujesz się zareagować, warto sprawdzić i przemyśleć kilka kwestii.

1

Z czego wynika dana wypowiedź

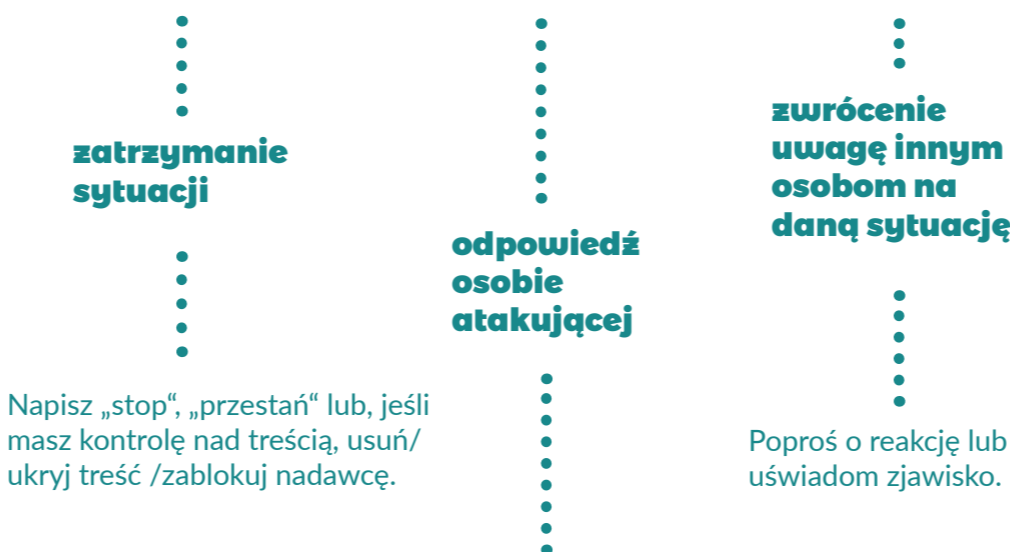
(może być kilka przyczyn):

Gdy przyczyna nie jest jasna, możesz zapytać: „O co Ci chodzi?“, „Dlaczego tak piszesz?“, „Skąd masz takie informacje“, żeby dowiedzieć się, co kryje się za nienawistnym hasłem, co jest prawdziwym powodem.

3

Jaki będzie najlepszy sposób reakcji, co chcesz/możesz zrobić i do kogo się zwrócić

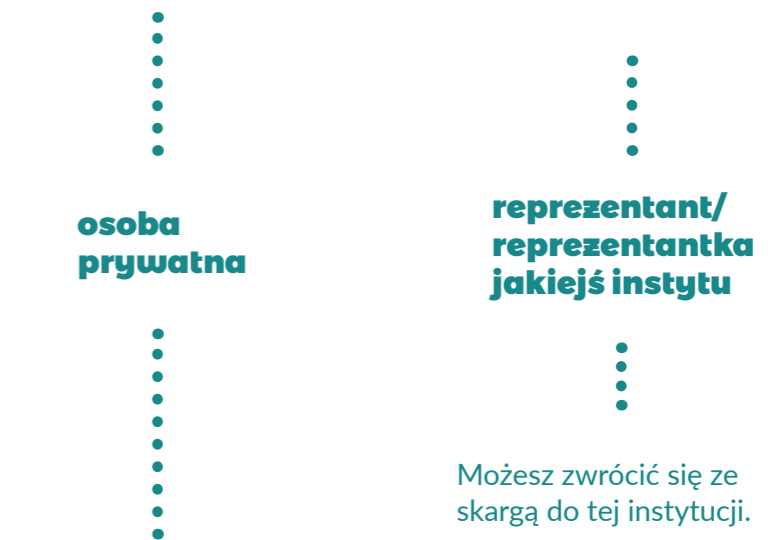
Napisz „stop“, „przestań“ lub, jeśli masz kontrolę nad treścią, usuń/ukryj treść /zablokuj nadawcę.

Poproś o reakcję lub uświadom zjawisko.

Zdecyduj, na który wątek (jeśli jest ich kilka).

2

Kto jest autorem nienawistnego komunikatu:

Możesz zwrócić się ze skargą do tej instytucji.

Znasz ją albo kogoś z jej otoczenia? – możesz spróbować prywatnie skontaktować się z tą osobą i wpłynąć na zmianę komunikatu (to łatwiejsze niż wymiana zdań online).

wyrażenie sprzeciwu

Napisz, np. „tak nie można“, „tu nie ma na to miejsca“ lub wyraż swoją opinię na dany temat.

Reaguj na nienawiść - krok po kroku

Jaką formę reakcji wybierzesz, jeśli zdecydujesz się na odpowiedź osobie atakującej

(zdecyduj też, czy masz gotowość na ewentualną dalszą dyskusję):

1 / Merytorycznie

- o podaj dane z badań,
- o podaj linki do stron z prawdziwymi informacjami, wypowiedziami ekspertów na dany temat.

2 / Poważnie, emocjonalnie

- o opisz osobiste doświadczenia dotyczące atakowanej grupy,
- o wyraż swoje przekonanie, że nie można kogoś atakować tylko dlatego, że jest z danej grupy,
- o wyraż, co czujesz, kiedy widzisz atak, jakie konsekwencje dla atakowanych i czego oczekujesz od atakującego (np. zmiany komunikatu).

3 / Satyrycznie

- o dowcip,
- o anegdota,
- o rysunek, mem, gif.

4 / Zasugerujesz przekierowanie dyskusji na inny/ważniejszy wątek.

4

Gdzie, komu zgłosić zdarzenie, jeśli uznasz, że należy to zrobić:

policji, prokuraturze (np. gdy ktoś łamie prawo lub komuś grozi niebezpieczeństwo)

Skorzystaj z odpowiednich formularzy dostępnych online.

pracodawcy (jeśli ktoś stosuje mowę nienawiści w czasie lub w ramach pełnienia swoich obowiązków służbowych).

.....

administratorowi przestrzeni internetowej

Znajdź odpowiedni przycisk czy procedurę.

Reaguj na nienawiść!

Nie odpowiadaj nienawiścią na nienawiść. Staraj się obniżyć temperaturę dyskusji.

W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia osoby atakowanej należy jak najszybciej zawiadomić odpowiednie służby (np. policję), potem także administratora przestrzeni internetowej, w której sytuacja ma miejsce, żeby ograniczyć zasięg zagrożenia (często służą do tego odpowiednie przyciski czy procedury).

Własne bezpieczeństwo jest przy reagowaniu najważniejsze. Trzeba mieć świadomość, że sytuacja może obrócić się przeciwko nam. Ale warto też pamiętać, że pierwsza reagująca osoba zachęci do reagowania innych.

Brak jakiegokolwiek reakcji na mowę nienawiści to wsparcie osoby atakującej, pokazanie jej, że nie robi nic złego, zostawienie osoby atakowanej samej. Brak reakcji może prowadzić, po krótszym lub dłuższym czasie, do wykluczenia, dyskryminacji i przemocy fizycznej. Reaguj na nienawiść!

